

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

05 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență :

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Ghervas Maria, Mardari Dumitru,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscriptie Chișinău, Bradu Valentina, de către avocatul Druță Boris în numele inculpatei Bejenar Elena și de către avocatul Moraru Daniela în numele inculpatei Iovcev Laura, prin care solicită casarea sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 30 iunie 2015 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2019, în cauza penală privindu-le pe

Bejenar Elena Xxxxx, născută la xxxx, originară din or. xxxx și domiciliată în mun. xxx, str. xxxxx, ap. x.

Iovcev Laura Xxxxxx, născută la xxxx, originară din or. xxxși domiciliată în mun. xxxx, str. xxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 15.11.2011 - 30.06.2015 (prima instanță);
2. 10.08.2015 - 28.11.2016 (instanța de apel);
3. 17.01.2017 – 21.03.2017 (instanța de recurs ordinar);
4. 02.05.2017 – 25.02.2019 (instanța de apel);
5. 21.05.2019 – 05.11.2019 (instanța de recurs ordinar).

Asupra principiu a recursurilor ordinare în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 30 iunie 2015:

- Bejenar Elena a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (3), 46, 196 alin. (4) Cod penal și de art. 42 alin. (3), 46, 190 alin. (5) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa în baza:

- art. 42 alin. (3), 46, 196 alin. (4) Cod penal, de 2 ani închisoare;

- art. 42 alin. (3), 46, 190 alin. (5) Cod penal, de 9 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de gestionare a mijloacelor financiare pe un termen de 5 ani.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial de pedepse aplicate, lui Bejenar Elena i s-a stabilit pedeapsa

definitivă de 10 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de gestionare a mijloacelor financiare pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, pentru femei.

- Iovcev Laura a fost recunoscut vinovată de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (5), 46, 196 alin. (4) Cod penal și de art. 42 alin. (5), 46, 190 alin. (5) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa în baza:

- art. 42 alin. (5), 46, 196 alin. (4) Cod penal, de 2 ani închisoare;

- art. 42 alin. (5), 46, 190 alin. (5) Cod penal, de 8 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de gestionare a mijloacelor financiare pe un termen de 3 ani.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Iovcev Laura i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 9 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de gestionare a mijloacelor financiare pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, pentru femei.

Prin sentință a fost soluționată chestiunile ce țin de latura civilă, fiind dispusă încasarea în mod solidar de la Bejenar Elena și Iovcev Laura prejudiciul material cauzat prin infracțiune, în beneficiul lui Vulturescu Raisa - 16065 lei, Vșivcov Maria – 5815 lei, Coșciug Serghei – 10010 lei, Grosu Gheorghe – 35000 lei, Benciul Ion – 6722 lei.

S-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Jardan Efimia și dispusă încasarea în mod solidar de la Bejenar Elena și Iovcev Laura în beneficiul lui Jardan Efimia prejudiciul material cauzat prin infracțiune în sumă de 17383,42 lei și suma de 1000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest, acțiunea civilă a părții vătămate Jardan Efimia privind încasarea prejudiciului moral, a fost respinsă ca neîntemeiată.

A fost admisă acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Golban Fedosia privind încasarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune și dispusă încasarea în beneficiul acesteia, în mod solidar de la Bejenar Elena și Iovcev Laura suma de 25350 lei.

Au fost admise parțial acțiunile civile înaintate de părțile vătămate Chiriac Vasile, Caminschii Dumitru, Portean Eduard, Orjehovschi Valentina, Panaghiu Liubovi, Moisei Ecaterina, Iachim Veronica, Veșca Gheorghe, Spiridonov Vladimir privind încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune și dispusă încasarea de la Bejenar Elena și Iovcev Laura, în beneficiul lui Chiriac Vasile suma de 31500 lei, Caminschii Dumitru suma de 11897 lei, Portean Eduard suma de 9100 lei, Orjehovschi Valentina suma de 13955 lei, Panaghiu Liubovi suma de 8000 lei, Moisei Ecaterina suma de 10200 lei, Iachim Veronica suma de 6670 lei, Veșca Gheorghe suma de 9511 lei, Spiridonov Vladimir suma de 23516

lei cu titlu de prejudiciu material, în rest acțiunile civile menționate în partea prejudiciului moral au fost respinse ca neîntemeiate.

A fost admisă în principiu acțiunea civilă înaintată de partea vătămată SRL „Chișinău-Gaz” privind încasarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor, precum și asupra asigurării acțiunii să hotărască instanța civilă.

Totodată, prin sentința s-a dispus ca corpul delict - lista consumatorilor care au achitat pentru gazul consumat prin „Banca 10”, anexată la materialele cauzei penale, să fie păstrate în continuare la materialele cauzei penale, iar corpurile delict - 2 caiete de culoare verde, care conțin codurile personale ale consumatorilor de gaze, depistate și ridicate din biroul de serviciu a inculpatei Bejenar Elena, care se păstrează în camera de păstrare a Procuraturii sect. Centru, mun. Chișinău, s-a dispus să fie păstrate la materialele cauzei penale.

De asemenea, corpurile delict - mijloacele bănești în sumă de 71098 lei și 1420 euro, care se păstrează în camera de păstrare a Procuraturii sect. Centru, mun. Chișinău, s-a dispus să fie trecute în proprietatea statului.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că:

1.1.1. În perioada anilor 2006-2011, inculpata Bejenar Elena, activând în funcția de contabil-șef adjunct la SRL „Chișinău - Gaz”, a organizat în prealabil o reuniune de persoane și a condus activitatea grupului criminal organizat în vederea cauzării de daune materiale societății SRL „Chișinău - Gaz”.

Pentru atingerea acestui scop criminal, inculpata Bejenar Elena, fiind în înțelegere prealabilă cu colaboratorii SRL „Chișinău - Gaz” și alte persoane, știind care este modalitatea achitării serviciilor prin sistemul de plată așa numit „Banca 10” pentru gazele naturale consumate, prestate consumatorilor de către SRL „Chișinău Gaz”, furniza cu bună știință consumatorilor informația eronată că pot achita serviciile cu reducere de la 20 % până la 50 % și având acces conform funcției deținute la evidența achitărilor, introducea date denaturate în evidența contabilă, precum că consumatorii achitau datoria pentru gazul consumat. De fapt, consumatorii transmiteau incomplet, iar mijloacele financiare transmise n-au parvenit pe conturile SRL „Chișinău - Gaz”.

La parvenirea de la SRL „Chișinău - Gaz” a ordinului de încasare a numerarului la consumatorii care au achitat prin această schemă frauduloasă, pentru luna următoare, la rubrica datoriei era indicată suma „0”, adică achitat.

Astfel, inculpata Bejenar Elena, având rolul de organizator al grupului criminal, a instigat-o pe Iovcev Laura și alte persoane contra unei remunerări bănești, în vederea participării la cauzarea de daune materiale societății SRL „Chișinău - Gaz”.

Conform rolurilor stabilite, Iovcev Laura și alte persoane de încredere transmiteau lui Bejenar Elena ordinele de încasare a numerarului (facturile de achitare pentru consumul de gaz) și mijloacele financiare, suma cărora era mai mică decât cea indicată în ordinele de încasare primite de la consumatorii gazelor naturale din mun. Chișinău. La rândul său, Bejenar Elena prezenta lista consumatorilor operatorului SRL „Infosapr” pentru a introduce date false în baza unică a societății SRL „Chișinău - Gaz”, precum că consumatorii în cauză au achitat gazul consumat. Apoi Bejenar Elena, folosind funcția sa de serviciu, introducea date denaturate în evidența contabilă precum că consumatorii achitau datoria pentru gazul consumat, indicând că mijloacele financiare achitate sunt în curs de expediție, iar de fapt, banii nu au fost transferați pe contul SRL „Chișinău - Gaz”.

Pe parcursul anilor 2006-2011, membrii grupului criminal organizat au cauzat daune materiale prin înșelăciune și abuz de încredere societății SRL „Chișinău - Gaz” în sumă totală de 21.477.682 lei.

Neajunsurile financiare pe parcursul perioadei de șapte ani nu se depistau din motive că contabilul-șef adjunct al societății, Bejenar Elena, la întocmirea dărilor de seamă în această perioadă nu reflecta datele și introducea informație denaturată.

Prima instanță a indicat că a calificat acțiunile inculpatei Bejenar Elena în baza art. 42 alin. (3), 46, 196 alin. (4) Cod penal, ca cauzarea în calitate de organizator, de către un grup criminal organizat, de daune materiale în proporții deosebit de mari prin înșelăciune și abuz de încredere.

1.1.2. Tot ea, prin înțelegere prealabilă cu Iovcev Laura, și o altă persoană în privința căreia s-a dispus încetarea urmăririi penale și alte persoane neidentificate, acționând din intenție directă, a participat la activitatea unui grup de persoane reunit în scopul dobândirii bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere.

În perioada anilor 2006-2011, activând în funcția de contabil-șef adjunct la SRL „Chișinău - Gaz”, Bejenar Elena a organizat și a condus cu activitatea unui grup criminal organizat în vederea sustragerii mijloacelor financiare de la consumatorii de gaze naturale. Pentru atingerea acestui scop criminal, Bejenar Elena, în înțelegere prealabilă cu alți angajați ai SRL „Chișinău - Gaz”, printre care și Iovcev Laura precum și cu o altă persoană în privința căreia s-a dispus încetarea urmăririi penale, și alte persoane neidentificate de organul de urmărire penală, furniza cu bună știință consumatorilor informația eronată, precum că pot achita serviciile cu reducere de la 20 % până la 50%.

Având acces conform funcției deținute la evidența achitărilor, Bejenar Elena introducea date denaturate în evidența contabilă precum că consumatorii achitau

datoria pentru gazul consumat prin sistemul de plată „Banca 10”, iar de fapt, consumatorii transmiteau membrilor grupului criminal mijloace financiare pentru achitarea gazului consumat, iar mijloacele financiare transmise nu au parvenit pe conturile SRL „Chișinău - Gaz”, fiind însușite de participanții grupului criminal organizat.

Consumatorii, care au achitat serviciile pentru gaz prin această schemă frauduloasă, primeau ordinul de încasare a numerarului de la SRL „Chișinău - Gaz”, pentru luna următoare, la rubrica datoriei fiind indicată suma „0”, adică achitat, astfel consumatorii fiind încrezuți că au achitat furnizorului gazul consumat.

Conform rolurilor stabilite Iovcev Laura și alte persoane de încredere, transmiteau lui Bejenar Elena ordinele de încasare a numerarului (facturile de achitare pentru consumul de gaz) și mijloacele financiare, suma căroră era mai mică decât cea indicată în ordinele de încasare, primite de la consumatorii gazelor naturale ai mun. Chișinău pentru a achita gazul livrat de SRL „Chișinău - Gaz”. La rândul său, Bejenar Elena prezenta lista consumatorilor operatorului SRL „Infosap” pentru a introduce date false în baza unică a societății SRL „Chișinău - Gaz”, precum că consumatorii în cauză au achitat gazul consumat. Apoi Bejenar Elena folosind funcția sa de serviciu, introducea date denaturate în evidența contabilă precum că consumatorii achitau datoria pentru gazul consumat, indicând că mijloacele financiare achitate sunt în curs de expediție, iar de fapt, banii nu au fost transferați pe contul SRL „Chișinău - Gaz”.

Astfel, Bejenar Elena prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit în perioada 20.01.2010-22.02.2011 de la Grosu G., bani în sumă de 35000 lei sub pretextul achitării furnizorului SRL „Chișinău - Gaz”, pentru gazul natural consumat de către ultimul.

Tot ea, prin aceeași schemă frauduloasă, în perioada 26.02.2010 - 25.02.2011, a dobândit prin înșelăciune și abuz de încredere de la Cebotari G. bani în sumă de 21000 lei, pe care i-au sustras.

Tot ea, prin aceeași schemă frauduloasă, în perioada 20.10.2009 - 25.02.2011 a dobândit prin înșelăciune și abuz de încredere de la Maslihov S. bani în sumă de 1681 lei, pe care i-au sustras.

În același mod, Bejenar Elena, în comun acord cu complicitii săi, în perioada 28.02.2010 - 26.01.2011, prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la Portean E. bani în sumă de 9100 lei, pe care i-au sustras.

În același mod, Bejenar Elena, în comun acord cu complicitii săi, în perioada 31.12.2007 - 31.01.2011, prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la Spiridonov V. bani în sumă de 23516 lei, pe care i-au sustras.

În același mod, Bejenar Elena, în comun acord cu complicitii săi, în perioada 27.01.2011 - 21.02.2011, prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la Iachim V. bani în sumă de 6670 lei, pe care i-au sustras.

În același mod, Bejenar Elena, în comun acord cu complicitii săi, în perioada 26.04.2010- 27.01.2011, prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la Benciul I. bani în sumă de 6722 lei, pe care i-au sustras.

În același mod, Bejenar Elena, în comun acord cu complicitii săi, în perioada 22.02.2010 - 27.01.2011, prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la Caminschii D. bani în sumă de 11 897 lei, pe care i-au sustras.

În același mod, Bejenar Elena, în comun acord cu complicitii săi, în perioada 28.12.2009 - 31.01.2011, prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la Coșciug S. bani în sumă de 10010 lei, pe care i-au sustras.

În același mod, Bejenar Elena, în comun acord cu complicitii săi, în perioada 20.01.2010- 31.01.2011, prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la Veșca G. bani în sumă de 9511 lei pe care i-au sustras.

În același mod, Bejenar Elena, în comun acord cu complicitii săi, în perioada 29.02.2008 - 28.01.2011, prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la Jardan E. bani în sumă de 17383 lei, pe care i-au sustras.

În același mod, Bejenar Elena, în comun acord cu complicitii săi, în perioada 01.02.2006 - 14.03.2011, prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la Golban F. bani în sumă de 25350 lei, pe care i-au sustras.

În același mod Bejenar Elena, în comun acord cu complicitii săi, în perioada 01.02.2004 - 28.01.2011, prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la Vulturescu R., bani în sumă de 16065 lei, pe care i-au sustras.

În același mod, Bejenar Elena, în comun acord cu complicitii săi, în perioada 28.02.2010 - 14.03.2011, prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la Vșivcov M., bani în sumă de 5815 lei, pe care i-au sustras.

În același mod, Bejenar Elena, în comun acord cu complicitii săi, în perioada 22.03.2010 - 31.01.2011, prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la Moisei E. bani în sumă de 10200 lei, pe care i-au sustras.

În același mod Bejenar Elena, în comun acord cu complicitii săi, în perioada 28.01.2010 - 18.01.2011, prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la Chiriac V. bani în sumă de 31500 lei, pe care i-au sustras.

În același mod, Bejenar Elena, în comun acord cu complicitii săi, în perioada 31.01.2011- 01.03.2011, prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la Panaghiu L. bani în sumă de 13416 lei, pe care i-au sustras.

În același mod, Bejenar Elena, în comun acord cu complicitii săi, în perioada ianuarie 2010 - februarie 2011, prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la Orjehovschi V. bani în sumă de 13955 lei, pe care i-au sustras.

În perioada anilor 2006-2011 grupul criminal organizat condus de către Bejenar Elena, prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit bunurile consumatorilor gazelor naturale din mun. Chișinău și anume bani în sumă de 209920 lei, ce constituie proporții deosebit de mari.

Prima instanță a calificat acțiunile inculpatei Bejenar Elena în baza art. 42 alin. (3), 46, 190 alin. (5) Cod penal, ca escrocheria săvârșită în proporții deosebit de mari, de către un grup criminal organizat, în calitate de organizator,

1.1.3. Inculpata Iovcev Laura, prin înțelegere prealabilă cu Bejenar Elena, care avea rolul de organizator, o persoană în privința căreia cauza penală a fost disjunsă și alte persoane neidentificate, acționând din intenție directă, a participat la activitatea unui grup criminal organizat reunit în scopul comiterii cauzării de daune materiale prin înșelăciune și abuz de încredere în următoarele circumstanțe.

Astfel, Bejenar Elena, în perioada anilor 2006-2011, activând în funcția de contabil-șef adjunct la SRL „Chișinău - Gaz”, a organizat în prealabil o reuniune stabilă de persoane și a condus cu activitatea grupului criminal organizat în vederea cauzării de daune materiale societății SRL „Chișinău - Gaz”.

Pentru atingerea acestui scop criminal, Bejenar Elena, fiind în înțelegere prealabilă cu colaboratorii SRL „Chișinău - Gaz” și alte persoane, știind care este modalitatea achitării serviciilor prin sistemul de plată așa numit „Banca 10” pentru gazele naturale consumate prestate consumatorilor de către SRL „Chișinău - Gaz”, furniza cu bună știință consumatorilor informația eronată că pot achita serviciile cu reducere de la 20% până la 50%, și, având acces, conform funcției deținute la evidența achitărilor, introducea date denaturate în evidența contabilă precum că consumatorii achitau datoria pentru gazul consumat. De fapt, consumatorii transmiteau incomplet, iar mijloacele financiare transmise nu au parvenit pe conturile SRL „Chișinău - Gaz”.

La parvenirea de la SRL „Chișinău - Gaz” a ordinului de încasare a numerarului la consumatori, care au achitat prin această schemă frauduloasă, pentru luna următoare, la rubrica datoriei era indicată suma „0”, adică achitat.

Conform rolurilor stabilite, Iovcev Laura și alte persoane de încredere transmiteau lui Bejenar Elena ordinele de încasare a numerarului (facturile de achitare pentru consumul de gaz) și mijloace financiare, suma căroră era mai mică decât cea indicată în ordinele de încasare, primite de la consumatorii gazelor naturale din mun. Chișinău. La rândul său, Bejenar Elena prezenta lista consumatorilor operatorului SRL „Infosapr” pentru a introduce date false în baza unică a societății SRL „Chișinău - Gaz”, precum că consumatorii în cauză au achitat gazul consumat. Apoi Bejenar Elena, folosind funcția sa de serviciu, introducea date denaturate în evidența contabilă, precum că consumatorii achitau datoria pentru gazul consumat, indicând că mijloacele financiare achitate sunt în

curs de expediție, iar de fapt, banii nu au fost transferați pe contul SRL „Chișinău - Gaz”.

Pe parcursul anilor 2006-2011, membrii grupului criminal organizat au cauzat daune materiale prin înșelăciune și abuz de încredere societății SRL „Chișinău - Gaz” în sumă totală de 21477682 lei.

Neajunsurile financiare pe parcursul perioadei de șapte ani nu se depistau din motive că contabilul - șef adjunct al societății Bejenar Elena la întocmirea dărilor de seamă în această perioadă nu reflecta datele și introducea informație denaturată.

Prima instanță a calificat acțiunile inculpatei Iovcev Laura în baza art. 42 alin. (5), 46, 196 alin. (4) Cod penal, ca cauzarea în calitate de complice, de către un grup criminal organizat, de daune materiale în proporții deosebit de mari prin înșelăciune și abuz de încredere.

1.1.4. Tot ea, Iovcev Laura, prin înțelegere prealabilă cu Bejenar Elena, o persoană în privința căreia cauza penală a fost disjunsă și alte persoane neidentificate, acționând din intenție directă, a participat la activitatea unui grup de persoane reunit în scopul dobândirii bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere.

În perioada anilor 2006-2011, activând în funcția de contabil-șef adjunct la SRL „Chișinău - Gaz”, Bejenar Elena a organizat și a condus cu activitatea unui grup criminal organizat în vederea sustragerii mijloacelor financiare de la consumatorii de gaze naturale. Pentru atingerea acestui scop criminal, Bejenar Elena, în înțelegere prealabilă cu alți angajați ai SRL „Chișinău - Gaz”, printre care și Iovcev Laura, precum și cu o persoană în privința căruia s-a dispus încetarea urmăririi penale, și alte persoane neidentificate de organul de urmărire penală, furniza cu bună știință consumatorilor informația eronată, precum că pot achita serviciile cu reducere de la 20 % până la 50%.

Având acces conform funcției deținute la evidența achitărilor, Bejenar Elena introducea date denaturate în evidența contabilă, precum că consumatorii achitau datoria pentru gazul consumat prin sistemul de plată „Banca 10”, iar de fapt, consumatorii transmiteau membrilor grupului criminal mijloace financiare pentru achitarea gazului consumat, iar mijloacele financiare transmise nu au parvenit pe conturile SRL „Chișinău - Gaz”, fiind însușite de participanții grupului criminal organizat.

Consumatorii, care au achitat serviciile pentru gaz prin această schemă frauduloasă, primeau ordinul de încasare a numerarului de la SRL „Chișinău -Gaz” pentru luna următoare, la rubrica datoriei fiind indicată suma „0”, adică achitat, astfel consumatorii fiind încrezuți că au achitat furnizorului gazul consumat.

Conform rolurilor stabilite Iovcev Laura și alte persoane de încredere transmiteau lui Bejenar Elena, ordinele de încasare a numerarului (facturile de achitare pentru consumul de gaz) și mijloacele financiare, suma cărora era mai mică decât cea indicată în ordinele de încasare, primite de la consumatorii gazelor naturale din mun. Chișinău pentru a achita gazul livrat de SRL „Chișinău Gaz”. La rândul său, Bejenar Elena prezenta lista consumatorilor operatorului SRL „Infosapr” pentru a introduce date false în baza unică a societății SRL „Chișinău - Gaz”, precum că consumatorii în cauză au achitat gazul consumat. Apoi, Bejenar Elena folosind funcția sa de serviciu, introducea date denaturate în evidența contabilă precum că consumatorii achitau datoria pentru gazul consumat, indicând că mijloacele financiare achitate sunt în curs de expediție, iar de fapt, banii nu au fost transferați pe contul SRL „Chișinău - Gaz”.

Așadar, Iovcev Laura, prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit în perioada 01.02.2006 - 14.03.2011, de la Golban F. bani în sumă de 25350 lei sub pretextul achitării furnizorului SRL „Chișinău - Gaz” pentru gazul natural consumat de către ultimul.

În același mod, Iovcev Laura, în comun acord cu complicii săi, în perioada 29.02.2008 - 28.01.2011, prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la Jardan E. bani în sumă de 17383 lei, pe care i-au sustras.

În același mod, Iovcev Laura, în comun acord cu complicii săi, în perioada 01.02.2004 - 28.01.2011, prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la Vulturescu R. bani în sumă de 16065 lei, pe care i-au sustras.

În același mod, Iovcev Laura, în comun acord cu complicii săi, în perioada 28.02.2010 - 14.03.2011, prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la Vșivcov M. bani în sumă de 5815 lei, pe care i-au sustras.

În același mod, Iovcev Laura, în comun acord cu complicii săi, în perioada 22.03.2010 - 31.01.2011, prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la Moisei E. bani în sumă de 10200 lei, pe care i-au sustras.

În același mod, Iovcev Laura, în comun acord cu complicii săi, în perioada - 28.01.2010 - 18.01.2011, prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la Chiriac V. bani în sumă de 31 500 lei, pe care i-au sustras.

În același mod, Iovcev Laura, în comun acord cu complicii săi, în perioada 31.01.2011 – 01.03.2011, prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la Panaghiu L. bani în sumă de 13.416 lei, pe care i-au sustras.

În același mod, Iovcev Laura, în comun acord cu complicii săi în perioada ianuarie 2010 - februarie 2011, prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la Orjehovschi V. bani în sumă de 13.955 lei, pe care i-au sustras.

În perioada anilor 2004-2011, Iovcev Laura, fiind membrul grupului criminal organizat, condus de către Bejenar Elena, prin înșelăciune și abuz de

încredere a dobândit ilicit bunurile consumatorilor gazelor naturale din mun. Chișinău și anume bani în sumă de 133684 lei, ce constituie proporții deosebit de mari.

Prima instanță calificat acțiunile inculpatei Iovcev Laura în baza art. 42 alin. (5), 46, 190 alin. (5) Cod penal, ca escrocheria, săvârșită în proporții deosebit de mari, de către un grup criminal organizat, în calitate de complice.

2. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către:

2.1. Procuror, care a solicitat casarea parțială a sentinței, în parte ce ține de soluționarea corpurilor delict, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care mijloacele bănești în sumă de 71098 lei și 1420 euro, să fie trecute în contul părților civile în scopul recuperării prejudiciului material cauzat prin infracțiune, în rest de menținut sentința fără modificări.

În argumentarea apelului, procurorul a invocat că:

- în dispozitivul sentinței instanța incorect a soluționat chestiunile ce ține de corpurile delict - mijloacele bănești în sumă de 71098 lei și 1420 Euro, hotărând de a fi trecute în proprietatea statului;

- în cadrul urmăririi penale mijloacele financiare menționate au fost depistate și ridicate în cadrul cercetării la fața locului în biroul de serviciu al contabilei Bejenar Elena la 25.03.2011;

- potrivit art. 106 alin. (2) lit. d) Cod penal - sunt supuse confiscării speciale bunurile dobândite prin săvârșirea infracțiunii, dacă nu urmează a fi restituite persoanei vătămate sau nu sunt destinate pentru despăgubirea acesteia;

- conform art. 162 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, la soluționarea cauzei penale corpurile delict - banii și alte valori dobândite pe cale criminală sau asupra cărora au fost îndreptate acțiunile criminale se restituie proprietarului sau, după caz, se trec în venitul statului;

- din învinuirea incriminată și conținutul sentinței de condamnare, rezultă că prin acțiunile criminale ale condamnaților, părților vătămate le-a fost cauzat prejudiciul material care urmează a fi recuperat de către persoanele vinovate în mod solidar, iar pe parcursul urmăririi penale, precum și în cadrul examinării judiciare a cauzei, părțile vătămate au înaintat și au susținut acțiunile civile privitor la despăgubire. Mai mult, conform sentinței de condamnare, instanța a admis acțiunile civile depuse de către părțile vătămate;

- prin soluția instanței în partea corpurilor delict, rezultă că părțile vătămate nu au fost despăgubite în mod prompt și primordial;

- sentința în partea ce ține de corpurile delict - 71098 lei și 1420 euro dispuse a fi trecute în contul statului, este neîntemeiată, or acestea urmează de

trecute în beneficiul părților civile, în scopul recuperării prejudiciului material cauzat prin infracțiune.

2.2. Avocatul Druță Boris în numele inculpatei Bejenar Elena, care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Bejenar Elena să fie achitată de sub învinuirea înaintată.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că:

- prima instanță urma să indice cu claritate motivele pe care își întemeiază sentința de acuzare față de Bejenar Elena, în conformitate cu prevederile art.6 alin. (1) CEDO;

- instanța nu a individualizat acțiunile lui Bejenar Elena, ci a copiat cele expuse în rechizitoriu, astfel că toate episoadele incriminate ei de către organul de urmărire penală sunt asemănătoare unul cu altul, ceea ce pune la îndoială condamnarea ei și, poartă un caracter nedeterminat, neconcretizat, nedovedit;

- instanța a ignorat față de Bejenar Elena drepturile prevăzute de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Dreptului Omului - un proces echitabil în fața unei instanțe judecătorești, care în partea sa importantă enunță preemțiunea principiului supremației dreptului ca element al statelor contractante, ca unul din elementele fundamentale - principiile, procesul echitabil, admisibilitatea probelor;

- în ședințele judiciare, nu s-au respectat cerințele prevăzute de art. 51-53, 100, 101 Cod de procedură penală, art. 5, art. 13 CEDO, pentru a se stabili adevărul și ocrotirea drepturilor constituționale;

- nu s-a contribuit la selectarea probelor solicitate pentru a desfășura o examinare legală și întemeiată pe legislația în vigoare;

- declarativă și neîntemeiată pe condițiile art. 47 Cod penal este afirmația din sentință, precum că Bejenar Elena pe parcursul anilor 2006-2011 în calitate de organizator a unui grup criminal organizat a comis daune materiale în proporții deosebit de mari prin înșelăciune și abuz de încredere. Atât în cadrul examinării preventive, cât și în cea judiciară, nu a fost confirmat ca Bejenar Elena să fi fost organizator al grupului criminal organizat;

- toate așa zisele părți vătămate, conștiincios activau autonom, fiecare după propria convingere, cu scopul de a evita achitarea onestă a cantității consumului cu gaze naturale. Acțiunile civile, depuse pe tot parcursul examinării judiciare, sunt identice și neîntemeiate. La întrebările apărării, față de părțile vătămate de ce nu mergeau să achite în mod corespunzător facturile, răspundeau că cineva le promitea că este posibil să plătească minus 30% de la prețul consumului real. În această categorie de părți vătămate sunt medici, ingineri, profesori, avocați, adică intelectuali, care în mod conștient, cu intenție încălcau legea. Toți activau prin alte persoane, pe care Bejenar Elena nu le cunoștea. La rândul lor, majoritatea părților

vătămate, nu o știau pe Bejenar Elena și o vedeau pentru prima oară în instanța de judecată;

- pentru a confirma nevinovăția lui Bejenar Elena, era oportun să se clarifice dacă ea a avut careva atribuție la delapidările stabilite de anchetă în perioadă (2004-2011). SRL Chișinău este o subdiviziune a Companiei Moldova Gaz și, în această perioadă s-au efectuat multiple verificări, controale de audit intern și extern, inclusiv de către organizație de control americană;

- la examinarea cauzei în prima instanță, Bejenar Elena a invocat că nu a avut atribuție la așa zisa „Banca 10”, nu a fost prezentat cadrul juridic, care erau persoanele desemnate să o deservească la compania Infospr SRL, iar la baza de date prin care se făceau achitățile manual, aveau acces majoritatea persoanelor;

- inculpatei Bejenar Elena i s-au încălcat flagrant drepturile procesuale, iar prima instanță și-a întemeiat sentința de condamnare numai pe presupuneri, pe deducții subiective, fără a le delimita, a le verifica, a le individualiza;

- în prima instanță a solicitat dispunerea unei expertize complexe, dar solicitarea a fost respinsă neîntemeiat de prima instanță;

- în prima instanță, inculpatei nu i s-a oferit posibilitatea de a se expune pe deplin în ultimul cuvânt, prin ce i-au fost încălcate drepturile procesuale.

2.3. Avocatul Ceclu Nicolae cu inculpata Iovcev Laura, care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri de achitare a lui Iovcev Laura de sub învinuirea înaintată.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că:

- Iovcev Laura, conform funcției deținute la SRL „Chișinău Gaz”, nu a avut careva atribuție la bunurile acestei societăți și deci nu i-a cauzat careva daune. Această afirmație se dovedește și prin faptul că instanța n-a avut probe de a satisface acțiunea SRL „Chișinău Gaz” dispunând soluționarea ei de instanța civilă, constatând că mărimea prejudiciului material la momentul examinării cauzei penale nu este certă, adică nu este dovedit;

- în acțiunile inculpatei Iovcev Laura lipsesc elementele infracțiunilor imputate;

- în baza ordonanței de pornire a urmăririi penale și ulterior de punere sub învinuire a lui Iovcev Laura, a fost aplicat art. 42 alin. (5) și art. 46 Cod penal, cu toate că ulterior s-a constatat faptul că aceasta nu are nici o atribuție, deoarece una din persoanele așa-zisului „grup criminal organizat” a fost condamnată în baza art. 191 alin. (2) Cod penal, articol care nu a fost incriminat celorlalte persoane puse sub învinuire, iar în privința altor persoane, care figurau în ordonanța de pornire a urmăririi penale a fost încetată urmărirea penală. În baza acestor acte de urmărire penală este demonstrată absența cerințelor art. 42 și art. 46 Cod penal. Această afirmație este demonstrată și prin conținutul ordonanței de punere sub învinuire a

lui Iovcev Laura, care poartă un caracter declarativ, deoarece în ordonanță sunt expuse niște concluzii generalizate, fără a fi soluționate și concretizate toate circumstanțele de fapt și de drept;

- în cererea SRL „Chișinău Gaz” adresată IPS Râșcani nu este indicată mărimea așa-zisei pagube materiale provocate. Deci, concluzia este că ei nu cunoșteau despre existența sau inexistența „pagubei”. Cu referire la aceeași situație, în ordonanța de punere sub învinuire nu este indicată proveniența valorii pagubei de 21477682 lei;

- actul reviziei economico-financiare tematice din 30.06.2011 a fost întocmit în baza documentelor S.I. „Gaz”, dar nu ale SRL „Chișinău Gaz”, și care sunt în disconcordanță cu actul Nr.5-647874 din 17.12.2010 a Inspectoratului Fiscal de Stat și cu Hotărârea Nr.387 din 20.08.2010 a Agenției Naționale pentru reglementare în energetică;

- învinuirea înaintată lui Iovcev Laura în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, nu și-a găsit confirmare în urma cercetării judecătorești. Astfel, suma indicată în calitate de pagubă în ordonanță nu corespunde cu suma pagubei indicate în cererea SRL „Chișinău Gaz”, iar ultimei nu i-a fost dovedit că prin acțiunile lui Iovcev Laura i-ar fi pricinuită vre-o pagubă, ori Iovcev Laura ar fi primit careva beneficii;

- în privința învinuirii în baza art. 42 alin. (5), 46, 190 alin. (5) Cod penal, în ședința de judecată nu s-a confirmat învinuirea, deoarece nu a fost probat faptul că Iovcev Laura a participat la săvârșirea escrocheriei, or chiar părțile vătămate, pe acest capăt de învinuire, la etapa urmăririi penale, au depus acțiuni civile în care Iovcev Laura nu era vizată, iar ulterior în instanța de judecată, la insistența „cuiva” au fost depuse alte acțiuni cu un alt conținut în care este vizată și Iovcev Laura;

- ordonanțele Judecătoriei sect. Rîșcani, cu privire la transmiterea bunului găjat din 2009, 2010, copia carnetului de muncă și bonul de plată (anexate la dosar) ne demonstrează faptul absenței relațiilor normale dintre Bejenar Elena și Iovcev Laura în această perioadă de timp, ori în urma comportamentului lui Bejenar Elena a fost impusă Iovcev Laura să achite creditul primit de Bejenar Elena, pentru care fapt și-a înstrăinat apartamentul, iar părțile vătămate nu au cunoscut-o pe Iovcev Laura până la ședința de judecată, fapt ce rezultă din declarațiile părților vătămate făcute în ședința de judecată;

- declarațiile martorului Sopivnic A. și sentința de condamnare a cet. Macari E. (anexată la dosar de acuzatorul de stat) nu pot servi drept probe veridice de condamnare, dat fiind faptul că Macari E. n-a fost audiată în ședința de judecată, deoarece acuzatorul de stat s-a refuzat de proba dată, iar declarațiile lui Sopivnic A. au fost făcute sub influență ori el, Sopivnic A. în cauza dată a avut calitatea de bănuit și ulterior a fost dispusă încetarea urmăririi penale.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2016, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de avocatul Druță Boris în numele inculpatei Bejenar Elena și de avocatul Ceclu Nicolae cu inculpata Iovcev Laura și admis apelul declarat de procuror, casată în partea corpurilor delictelor mijloace bănești în sumă de 71098 lei și 1420 Euro sentința, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- Corpurile delictelor - mijloace bănești în sumă de 71098 lei și 1420 euro, care se păstrează în camera de păstrare a Procuraturii s. Centru, mun. Chișinău, s-a dispus a fi restituite părților civile conform cotelor din sumele încasate, Vulturescu R. - 16065 lei, Vșivcov M. - 5815 lei, Coșciug S. - 10010 lei, Grosu G. - 35000 lei, Benciul I. - 6722 lei, Jardan E. - 17383 lei, Golban F. - 25350 lei, Chiriac V. - 31500 lei, Caminschii D. - 11.897 lei, Portean E. - 9100 lei, Orjehovschi V. - 13955 lei, Panaghiu L. - 8000 lei, Moisei E. - 10.200 lei, Iachim V. - 6670 lei, Veșca G. - 9511 lei, Spiridonov V. - 23.516 lei, în scopul recuperării prejudiciului cauzat prin infracțiune.

În rest, sentința a fost menținută.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat reieșind din faptul că mijloacele financiare au fost depistate și ridicate în cadrul cercetării la fața locului în biroul de serviciu al inculpatei Bejenar Elena la 25.03.2011, că este întemeiat ca corpurile delictelor - mijloacele bănești în sumă de 71098 lei și 1420 euro, care se păstrează în camera de păstrare a Procuraturii sectorului Centru, mun. Chișinău, de restituit părților civile conform cotelor din sumele încasate, în scopul recuperării prejudiciului cauzat prin infracțiune.

4. Decizia instanței de apel din 28 noiembrie 2016 a fost atacată cu recurs ordinar de către:

4.1. Inculpata Iovcev Laura, care a indicat temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 2) și 6) Cod de procedură penală, și a solicitat casarea sentinței primei instanțe și a deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitată, pe motiv că nu a comis infracțiunile incriminate.

4.2. Avocații Daguța Liuba și Prodan Svetlana în numele inculpatei Iovcev Laura, care au indicat temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, care au solicitat casarea sentinței primei instanțe și deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

4.3. Avocatul Druță Boris, în numele inculpatei Bejenar Elena, care a indicat temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 2), 6), 12), 13) Cod de procedură penală și a solicitat casarea hotărârilor menționate, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

5. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 21 martie 2017, au fost admise recursurile ordinare declarate și casată total decizia instanței de apel din 28 noiembrie 2016, fiind dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

5.1. Pentru a decide astfel, instanța de recurs ordinar a constatat că prima instanță nu a constatat prezența sau lipsa în acțiunile inculpatelor a semnelui calificativ esențial, în cazul infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) și 196 alin. (4) Cod penal - „în proporții deosebit de mari”, nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele de fapt și de drept indicate în rechizitoriu. Nu a indicat în hotărâre motivele pentru care a respins probele și versiunile apărării.

De asemenea, instanța de recurs ordinar a stabilit că prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii.

În continuare, instanța de recurs ordinar a atestat că instanța de apel nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de prima instanță, repetându-le întocmai, nu a desființat sentința și nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând o sentință nemotivată legal și a depășit limitele învinuirii.

Mai mult, instanța de recurs ordinar a notat că instanța de apel nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele de fapt și de drept indicate în rechizitoriu. Nu a indicat în hotărâre motivele pentru care a respins probele și versiunile apărării.

Totodată, instanța nu a soluționat în niciun fel demersul apărării privind cercetarea suplimentară a probelor incluse în lista înaintată de avocatul Șeremet V. (f.d. 64, vol. XII), aceste probe nefiind verificate și cercetate suplimentar, și instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apelurile apărării și repetate în recursurile ordinare.

Astfel, instanța de recurs ordinar a concluzionat că circumstanțele expuse atestă că ambele instanțe nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, și că recursurile de pe rol sunt întemeiate.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2019, au fost admise apelurile declarate, casată parțial sentința și pronunțată o nouă

hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Bejenar Elena și Iovcev Laura au fost achitate de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), 46, 196 alin. (4) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatelor nu întrunește elementele infracțiunii.

Acțiunea civilă înaintată de SRL „Chișinău-Gaz” privind încasarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune a fost lăsată fără examinare.

Corpurile delictive: mijloacele bănești în sumă de 71098 lei și 1420 Euro, care se păstrează în camera de păstrare a Procuraturii sect. Centru, mun. Chișinău, a fost dispus să fie restituite părților civile Vulturescu R., Vșicov M., Coșciug S., Grosu Gh., Benciul I., Jardan E., Golban F., Chiriac V., Caminschii D., Portean E., Orjehovschi V., Panaghiu L., Moisei E., Iachim V., Veșca Gh., Spiridonov Vl., în scopul recuperării prejudiciului cauzat prin infracțiune.

În rest, sentința primei instanțe a fost menținută.

6.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, a constatat că inculpata **Bejenar Elena** se învinuiește în aceea că în perioada anilor 2006-2011, activând în funcția de contabil-șef adjunct la SRL „Chișinău-Gaz”, a organizat în prealabil o reuniune stabilă de persoane și a condus cu activitatea grupului criminal organizat în vederea cauzării de daune materiale societății „Chișinău-Gaz”.

Pentru atingerea acestui scop criminal, Bejenar Elena, fiind în înțelegere prealabilă cu colaboratorii SRL „Chișinău-Gaz” și alte persoane, știind că este modalitatea achitării serviciilor prin sistemul de plată așa numit „Banca 10” pentru gazele naturale consumate prestate consumatorilor de către SRL „Chișinău-Gaz”, furniza cu bună știință consumatorilor informația eronată că pot achita serviciile cu reducere de la 20% până la 50%, și, având acces conform funcției deținute la evidența achitărilor, introducea date denaturate în evidența contabilă precum că consumatorii achitau datoria pentru gazul consumat. De fapt, consumatorii transmiteau incomplet, iar mijloacele financiare transmise n-au parvenit pe conturile SRL „Chișinău-Gaz”.

La parvenirea de la SRL „Chișinău Gaz” a ordinului de încasare a numerarului la consumatori, care au achitat prin această schemă frauduloasă, pentru luna următoare, la rubrica datoriei era indicată suma „0”, adică achitat.

Astfel, Bejenar Elena, având rolul de organizator a grupului criminal, a instigat-o pe Iovcev Laura și alte persoane contra unei remunerări bănești în vederea participării la cauzarea de daune materiale societății „Chișinău-Gaz”.

Conform rolurilor stabilite Iovcev Laura și alte persoane de încredere transmiteau lui Bejenar Elena ordinele de încasare a numerarului (facturile de achitare pentru consumul de gaz) și mijloace financiare, suma căroră era mai mică

decât cea indicată în ordinele de încasare, primite de la consumatorii gazelor naturale ale municipiului Chișinău. La rândul său, Bejenar Elena prezenta lista consumatorilor operatorului SRL „Infosapri” pentru a introduce date false în baza unică a societății „Chișinău-Gaz”, precum că consumatorii în cauză au achitat gazul consumat. Apoi Bejenar Elena, folosind funcția sa de serviciu, introducea date denaturate în evidența contabilă precum că consumatorii achitau datoria pentru gazul consumat, indicând că mijloacele financiare achitate sunt în curs de expediție, iar de fapt, banii n-au fost transferați pe contul SRL „Chișinău-Gaz”.

Pe parcursul anilor 2006-2011, membrii grupului criminal organizat au cauzat daune materiale prin înșelăciune și abuz de încredere societății „Chișinău Gaz” în sumă totală de 21477682 lei.

Neajunsurile financiare pe parcursul perioadei de șapte ani nu se depistau din motive că contabilul-șef adjunct al societății Bejenar Elena la întocmirea dărilor de seamă în această perioadă nu reflecta datele și introducea informație denaturată.

Instanța de apel a indicat că de către organul de urmărire penală s-au calificat acțiunile inculpatei Bejenar Elena în baza art. 42 alin. (3), 46, 196 alin. (4) Cod penal - cauzarea în calitate de organizator, de către un grup criminal organizat, de daune materiale în proporții deosebit de mari, prin înșelăciune și abuz de încredere.

Totodată, instanța de apel a mai constatat că inculpata **Iovcev Laura** se învinuiește în aceea că, prin înțelegere prealabilă cu Bejenar Elena, care avea rolul de organizator, S. A. și alte persoane neidentificate acționând din intenție directă a participat la activitatea unui grup criminal organizat reunit în scopul comiterii cauzării de daune materiale prin înșelăciune și abuz de încredere în următoarele circumstanțe.

Astfel, Bejenar Elena, în perioada anilor 2006-2011, activând în funcția de contabil-șef adjunct la SRL „Chișinău-Gaz”, a organizat în prealabil o reuniune stabilă de persoane și a condus cu activitatea grupului criminal organizat în vederea cauzării de daune materiale societății „Chișinău-Gaz”.

Pentru atingerea acestui scop criminal, Bejenar Elena, fiind în înțelegere prealabilă cu colaboratorii SRL „Chișinău-Gaz” și alte persoane, știind care este modalitatea achitării serviciilor prin sistemul de plată așa numit „Banca 10” pentru gazele naturale consumate prestate consumatorilor de către SRL „Chișinău-Gaz”, furniza cu bună-știință consumatorilor informația eronată că pot achita serviciile cu reducere de la 20% până la 50%, și, având acces conform funcției deținute la evidența achitărilor, introducea date denaturate în evidența contabilă precum că consumatorii achitau datoria pentru gazul consumat. De fapt, consumatorii

transmiteau incomplet, iar mijloacele financiare transmise n-au parvenit pe conturile SRL „Chișinău-Gaz”.

La parvenirea de la SRL „Chișinău Gaz” a ordinului de încasare a numerarului la consumatori, care au achitat prin această schemă frauduloasă, pentru luna următoare, la rubrica datorii era indicată suma „0”, adică achitat.

Conform rolurilor stabilite, Iovcev Laura și alte persoane de încredere transmiteau lui Bejenar Elena ordinele de încasare a numerarului (facturile de achitare pentru consumul de gaz) și mijloace financiare, suma cărora era mai mică decât cea indicată în ordinele de încasare, primite de la consumatorii gazelor naturale ale municipiului Chișinău. La rândul său, Bejenar Elena prezenta lista consumatorilor operatorului SRL „Infosapr” pentru a introduce date false în baza unică a societății „Chișinău-Gaz”, precum că consumatorii în cauză au achitat gazul consumat. Apoi Bejenar Elena, folosind funcția sa de serviciu introducea date denaturate în evidența contabilă precum că consumatorii achitau datoria pentru gazul consumat, indicând că mijloacele financiare achitate sunt în curs de expediție, iar de fapt, banii n-au fost transferați pe contul SRL „Chișinău-Gaz”.

Pe parcursul anilor 2006-2011 membrii grupului criminal organizat au cauzat daune materiale prin înșelăciune și abuz de încredere societății „Chișinău Gaz” în sumă totală de 21477682 lei.

Neajunsurile financiare pe parcursul perioadei de șapte ani nu se depistau din motive că contabilul-șef adjunct al societății Bejenar Elena la întocmirea dărilor de seamă în această perioadă nu reflecta datele și introducea informație denaturată.

Instanța de apel a notat că organul de urmărire penală a calificat acțiunile inculpatei Iovcev Laura în baza art. 42 alin. (5), 46, 196 alin. (4) Cod Penal al RM - cauzarea în calitate de participație, de către un grup criminal organizat, de daune materiale în proporții deosebit de mari, prin înșelăciune și abuz de încredere.

Instanța de apel a indicat că cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludentei, utilității și veridicității raportată la declarațiile părților date în ședința de judecată și probele administrate, a considerat că inculpata Bejenar Elena învinuită în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (3), 46, 196 alin. (4) Cod penal - săvârșirea în calitate de organizator a cauzării de daune materiale de către un grup criminal organizat în proporții deosebit de mari prin înșelăciune și abuz de încredere și inculpata Iovcev Laura învinuită în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), 46, 196 alin. (4) Cod penal - săvârșirea în calitate de complice a cauzării de daune materiale de către un grup criminal organizat în proporții deosebit de mari prin înșelăciune și abuz de încredere, urmează a fi achitate, deoarece fapta

inculpatelor nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, în temeiul art. 390 alin. (1), pct. 3) Cod de procedură penală.

În acest sens, cu privire la acest capăt de învinuire, instanța de apel a menționat că potrivit sentinței, prima instanță și-a întemeiat concluziile asupra vinovăției inculpatelor Bejenar Elena și Iovcev Laura în baza actului reviziei economico-financiare tematice efectuată la SRL „Chișinău-Gaz” din 30.06.2011, conform căruia în perioada 01.01.2005 - 28.02.2011 în rezultatul introducerii manuale în subcontul „Contabilitate Chișinău-Gaz” în baza de date S.I. „Gaz” a informației privind achitarea datoriilor persoanelor fizice pentru gazele naturale livrate, fără ca informația respectivă să fie confirmată prin careva documente justificative primare, întreprinderii SRL „Chișinău-Gaz” a fost cauzat un prejudiciu prin diminuarea neîntemeiată a datoriilor debitoare ale consumatorilor, în sumă totală de 21477682 lei.

Instanța de apel a specificat că actul respectiv a fost întocmit de către Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției în scopul inspectării factorilor ce influențează protecția intereselor consumatorilor și evaluarea procedurilor stabilite întru evitarea eventualelor fraude și delapidări la comercializarea gazelor în cadrul SRL „Chișinău-Gaz”.

De asemenea, instanța de apel a relevat că fapta prejudiciabilă a laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 196 Cod penal se materializează prin acțiunea sau inacțiunea principală de cauzare a daunelor materiale, precum și acțiunea adiacentă care se exprimă prin înșelăciune sau abuz de încredere.

Acuzatorul de stat a statuat în actul de învinuire înaintat inculpatelor Bejenar Elena și Iovcev Laura, precum că acestea *„având acces conform funcției deținute la evidența achitărilor, introduceau date denaturate în evidența contabilă precum că consumatorii achitau datoria pentru gazul consumat. De fapt, consumatorii transmiteau incomplet, iar mijloacele financiare transmise n-au parvenit pe conturile SRL „Chișinău-Gaz”. Pe parcursul anilor 2006-2011 membrii grupului criminal organizat au cauzat daune materiale, prin înșelăciune și abuz de încredere societății „Chișinău-Gaz” în sumă totală de 21477682 lei. Neajunsurile financiare pe parcursul perioadei de șapte ani nu se depistau din motiv că contabilul-șef adjunct al societății Bejenar Elena la întocmirea dărilor de seamă în această perioadă nu reflecta datele și introducea informație denaturată”*.

Instanța de apel a reținut că în cazul infracțiunii prevăzute de art. 196 Cod penal, de regulă, făptuitorul folosește bunurile proprietarului și îi cauzează acestuia daună materială în modalitatea prescrisă de dispoziția acestui articol, adică fie prin înșelăciune, fie prin abuz de încredere, însă bunul material rămâne a fi în continuare în proprietatea aceleiași persoane.

La fel, s-a relevat că specific pentru infracțiunea reglementată la art. 196 Cod Penal „cauzarea de daune materiale prin înșelăciune sau abuz de încredere” constă că „fapta comisă să nu constituie o însușire”, cu toate acestea, prima instanță a constatat că „mijloacele financiare nu au parvenit pe conturile SRL „Chișinău-Gaz”, fiind însușite.

Mai mult, instanța de apel a notat că potrivit rechizitoriului, inculpatelor Bejenar Elena și Iovcev Laura li s-a incriminat comiterea infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4) Cod penal - „cauzarea de daune materiale proprietarului prin înșelăciune sau abuz de încredere”, în perioada anilor 2004-2011, cauzând SRL „Chișinău-Gaz” o daună în mărime de 21477682 lei.

În contextul laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4) Cod penal și incriminate inculpatelor, instanța de apel a specificat că aceasta presupune folosirea bunurilor altuia în vederea tragerii de foloase patrimoniale, săvârșită contrar intereselor proprietarului acestor bunuri și în interesele personale ale făptuitorului (sau a terților). În acest fel, se exercită o influențare nemijlocită infracțională asupra drepturilor proprietarului bunurilor de care făptuitorul este obligat să se folosească în corespundere cu prevederile contractului de muncă sau ale contractului comercial. Totodată, bunurile victimei sunt folosite în mod gratuit, în lipsa unei contraprestații corespunzătoare.

În speță, instanța de apel a apreciat critic proba invocată de acuzatorul de stat, și anume - actul reviziei economico financiare tematice efectuată la SRL „Chișinău-Gaz” din 30.06.2011, și care a fost reținută ca fiind o probă incontestabilă de către prima instanță la baza sentinței de condamnare, instanța de apel menționând că prin aceasta nu se dovedește faptul că inculpatele ar fi folosit mijloacele bănești în vederea tragerii de foloase patrimoniale și nici nu se probează faptul cauzării de daune materiale prin înșelăciune și abuz de încredere.

În acest context, instanța de apel a indicat că au fost admise cererile părții apărării de a fi efectuată expertiza judiciară contabilă, financiar-bancară în comisie, repetate, fiind întocmit raportul de expertiză judiciară nr. 56 din 17 ianuarie 2019, prin care s-a constatat că expertul nu poate confirma careva prejudiciu real cauzat SRL „Chișinău-Gaz” în perioada de învinuire a inculpatelor Bejenar Elena și Iovcev Laura - 2006-2011, din cauza neprezentării documentelor contabile primare (care au fost nimicite - scrisoarea nr. 923 din 24.05.2018) și a lipsei inventarierii debitorilor (persoanele răuplatnice de gaze naturale) pe perioada respectivă, iar suma de 6862435 lei (21477682 lei-14615247 lei) este o datorie debitorială înregistrată în contabilitatea entității. Prejudiciul real cauzat SRL „Chișinău-Gaz” în perioada 2006-2011 nu poate fi confirmat din cauza neprezentării documentelor contabile primare (care au fost nimicite - scrisoarea nr. 923 din 24.05.2018).

Totodată, instanța de apel a notat că a apreciat prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală și actul reviziei economico-financiare tematice efectuată la SRL „Chișinău-Gaz” din 30.06.2011 și pe de altă parte concluziile formulate în raportul de expertiză judiciară nr. 56 din 17 ianuarie 2019, și instanța de apel a atestat că vinovăția inculpatelor Bejenar Elena și Iovcev Laura nu a fost dovedită „dincolo de orice dubiu rezonabil”.

În această ordine de idei, instanța de apel a indicat că pentru a fi stabilită vinovăția inculpatelor Bejenar Elena și Iovcev Laura, acuzatorul de stat urma să dovedească existența unui prejudiciu material în proporții deosebit de mari, exprimat prin urmările prejudiciabile, care constituie element obligatoriu al laturii obiective a infracțiunii, în speță în sumă de 21477682 lei, însă, prin raportul de expertiză judiciară nr. 56 din 17 ianuarie 2019 s-a concluzionat că nu poate fi confirmat careva prejudiciu real cauzat SRL „Chișinău-Gaz” în perioada de învinuire a inculpatelor Bejenar Elena și Iovcev Laura - 2006-2011.

Cu referire la actul reviziei economico-financiare tematice efectuată la SRL „Chișinău-Gaz” din 30.06.2011, prin care inițial s-a stabilit că întreprinderii SRL „Chișinău-Gaz” i-a fost cauzat un prejudiciu prin diminuarea neîntemeiată a datoriilor debitoare ale consumatorilor în sumă totală de 21477682 lei, instanța de apel a atestat că acest act prezintă rezerve semnificative, care însă nu pot fi suplinite prin declarațiile martorilor sau declarațiilor părților vătămate, avându-se în vedere complexitatea acestui subiect.

Având în vedere circumstanțele expuse supra, precum și concluziile raportului de expertiză judiciară nr. 56 din 17 ianuarie 2019, instanța de apel a conchis că nu poate determina legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă exprimată prin acțiunea de cauzare a daunelor materiale, prin înșelăciune sau abuz de încredere și urmările prejudiciabile, având în vedere că însăși existența prejudiciului nu poate fi dovedită prin probe pertinente și concludente.

Totodată, cu referire la acțiunea civilă înaintată de SRL „Chișinău-Gaz” privind încasarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, în temeiul art. 387 alin. (2) pct. 2) Cod procedură penală, instanța de apel a lăsat-o fără examinare.

Cu referire la capătul de învinuire incriminat inculpatei Bejenar Elena în baza art. 42 alin. (3), 46, 190 alin. (5) Cod penal și inculpatei Iovcev Laura în baza art. 42 alin. (5), 46, 190 alin. (5) Cod penal.

Instanța de apel a conchis că vinovăția inculpatelor pe aceste capete de acuzare a fost pe deplin confirmată în cadrul ședinței de judecată, de către acuzatorul de stat, reținând în acest sens ca pertinente și concludente declarațiile părților vătămate Spiridonov Vladimir, Benciu Ion, Chiriac Vasile, Jardan Efimia, Caminschii Dumitru, Portean Eduard, Coșciug Serghei, Iachim Veronica, Moisei Ecaterina, Orjehovschi Valentina, Panaghiu Liubovi, Veșca Gheorghe, Vșivcov

Maria, Volturescu Raisa, Golban Fedosia, prin care se confirmă schema infracțională prin intermediul căreia au operat inculpatele, și anume se propuneau consumatorilor să achite facturile de plată pentru consumul gazelor naturale cu reduceri, aceștia primeau ordinul de încasare a numerarului de la SRL „Chișinău-Gaz” pentru luna următoare, la rubrica datoriei fiind indicată suma „0”, astfel consumatorii fiind încrezuți că au achitat furnizorului gazul consumat.

Astfel, instanța de apel a atestat că conform rolurilor stabilite Iovcev Laura și alte persoane de încredere, transmiteau lui Bejenar Elena ordinele de încasare a numerarului (facturile de achitare pentru consumul de gaz) și mijloacele financiare, suma cărora era mai mică decât cea indicată în ordinele de încasare, primite de la consumatorii gazelor naturale ai mun. Chișinău pentru a achita gazul livrat de SRL „Chișinău - Gaz”. La rândul său, Bejenar Elena prezenta lista consumatorilor operatorului SRL „Infosapr” pentru a introduce date false în baza unică a societății SRL „Chișinău -Gaz”, precum că consumatorii în cauză au achitat gazul consumat. Apoi, inculpata Bejenar Elena folosind funcția sa de serviciu introducea date denaturate în evidența contabilă precum că consumatorii achitau datoria pentru gazul consumat, indicând că mijloacele financiare achitate sunt în curs de expediție, iar de fapt, banii nu au fost transferați pe contul SRL „Chișinău - Gaz”

Instanța de apel a reținut că inculpata Bejenar Elena a fost cea care a organizat săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, prin crearea unui grup anumit de persoane de încredere, care urmau să furnizeze consumatorilor de gaze informația neveridică privind pretinsele reduceri la achitări pentru gazele natural consumate, printre care a figurat și inculpata Iovcev Laura. Totodată, aceste persoane îi aduceau lui Bejenar Elena facturile și mijloacele bănești ale consumatorilor respectivi.

La fel, instanța de apel a stabilit că inculpata Bejenar Elena a dirijat săvârșirea infracțiunii prin prezentarea listei consumatorilor operatorului SRL „Infosapr” pentru a introduce date false în baza unică a societății „Chișinău-Gaz” precum că consumatorii în cauză au achitat gazul consumat. Apoi, Bejenar Elena, folosind funcția sa de serviciu introducea date denaturate în evidența contabilă precum că consumatorii achitau datoria pentru gazul consumat, indicând că mijloacele financiare achitate sunt în curs de expediție, banii nefiind, de fapt, transferați pe contul SRL „Chișinău-Gaz” și, în final, în acest scop, creând un grup criminal organizat.

De asemenea, s-a constatat că inculpata Iovcev Laura a avut calitatea de complice, or, aceasta se ocupa de furnizarea informației privind înlesnirile la achitări, ocupând totodată funcția de intermediar dintre banii consumatorilor și Bejenar Elena, fapt confirmat de declarațiile martorului Sopivnic Anatolie, date în ședința de judecată, precum și de procesul-verbal de examinare din 28.07.2011,

prin care a fost supusă examinării lista consumatorilor care au achitat gazul consumat prin „Bancal 10”, prin intermediul lui Bejenar Elena și Iovcev Laura, în cadrul examinării căreia s-a stabilit că în această listă sunt incluse și persoane care achitau gazul prin intermediul lui Macari Elena, Vrabie Maria și Sopivnic Anatolie, care transmiteau facturile inculpatei Iovcev Laura.

În acest sens, instanța de apel a reținut că considerentele primei instanțe sunt motivate și argumentate din punct de vedere al temeiniciei și legalității, sub aspectul că vinovăția inculpatelor în săvârșirea faptelor prejudiciabile de escrocherie este dovedită în cadrul procesului penal.

Instanța de apel a respins ca nefondate argumentele inculpatei Iovcev Laura precum că ultima nu a înșelat pe nimeni și nu a primit careva bunuri materiale de la părțile vătămate, care au fost recunoscute în cauza penală, din considerentul că declarațiile acesteia nu coroborează cu probele anexate la cauza penală, având scopul da a o eschiva pe inculpată de la răspunderea penală și împiedicarea aflării adevărului.

Mai mult, instanța de apel a stabilit că însăși inculpata Iovcev Laura a recunoscut în ședință că, *„în luna noiembrie - decembrie 2009, luna ianuarie-februarie 2010, într-adevăr ea a luat bonurile de plată de la d-na Macari și d-na Vrabie și le transmitea lui Bejenar Elena, deoarece avea probleme cu ea, cu creditul ipotecar și cu casa pusă în gaj. Despre reducerea de 50% a aflat în convorbire cu Bejenar Elena. Ulterior, a comunicat lui Macari și Vrabie despre aceste reduceri. Ea nu a achitat cu aceste reduceri serviciile pentru consumul de gaze naturale, deoarece ea cunoaște, că serviciile comunale trebuie achitate la bancă”*.

Instanța de apel a notat că inculpata a dat declarații evazive, evitând careva detalii concrete ce se referă la faptele incriminate. Aceasta a declarat că știe, că persoanele fizice urmează să achite prin intermediul băncilor sau poștă, în același moment, fiind în imposibilitate de a explica de ce nu achita prin banca comercială facturile transmise ei cu bani de la alte persoane.

Subsidiar, instanța de apel a indicat că fiind audiată la urmărirea penală în calitate de învinuită, Iovcev Laura a menționat că, la propunerea contabilei șef-adjunct al SRL „Chișinău-Gaz”, Bejenar Elena de a găsi persoane doritoare să achite gazul consumat cu reducere de 50 %, a apelat la cunoscuții săi Sopivnic Anatol, Macari Elena și Vrabie Maria. Declară că a primit facturile și banii pentru gaz colectate de la mai mulți consumatori prin intermediul acestor persoane. Facturile și banii pentru gaz cu reducere de 50 %, erau transmise lui Bejenar Elena. (f.d. 81, vol. VIII).

Totodată, instanța de apel a atestat că inculpata Iovcev Laura și-a schimbat declarațiile și a negat faptul discuției cu Sopivnic Anatolie despre achitarea gazului

consumat cu reducere și primirii de la acesta a facturilor și banii altor persoane fizice și transmiterea lor lui Bejenar Elenei (f.d. 124-125, vol. X), contrar celor declarate de martorul Sopivnic Anatolie, care a confirmat, prin declarațiile date în ședința de judecată, participația lui Iovcev Laura în schema infracțională.

Cu referire la apelul declarat de procuror:

Instanța de apel a reținut temeinicia acestui apel, în temeiul art. 106 alin. (2) lit. d) Cod penal și art. 162 alin. (1), pct. 4) Cod de procedură penală, menționând că din învinuirea incriminată și conținutul sentinței de condamnare rezultă că prin acțiunile criminale ale condamnaților, părților vătămate le-a fost cauzat prejudiciul material, care urmează a fi recuperat de către persoanele vinovate în mod solidar.

Astfel, instanța de apel a considerat întemeiat ca corpurile delictelor - mijloacele bănești în sumă de 71098,0 lei și 1420,0 Euro, care se păstrează în camera de păstrare a Procuraturii sectorului Centru, mun. Chișinău, de restituit părților civile.

7. Decizia instanței de apel din 25 februarie 2019, este atacată cu recurs ordinar de către:

7.1. Procuror, care indică temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală și solicită casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea achitării inculpatei Bejenar Elena de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (3), 46, 196 alin. (4) Cod penal și a inculpatei Iovcev Laura de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), 46, 196 alin. (4) Cod penal, cu menținerea în rest a sentinței primei instanțe.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice cu dispozitivul hotărârii și este expus neclar;

- instanța de apel a ignorat circumstanțele de fapt și de drept, că inculpatele au săvârșit infracțiunile incriminate și organul de urmărire penală a încadrat corect acțiunile lui Bejenar Elena în baza art. 42 alin. (3), 46, 196 alin. (4) Cod penal și a lui Iovcev Laura în baza art. 42 alin. (5), 46, 196 alin. (4) Cod penal, iar prima instanță corect a reținut infracțiunile incriminate;

- deși în ședința instanței de apel de către partea acuzării au fost prezentate probe, care au fost acumulate de către organul de urmărire penală în strictă conformitate cu prevederile legislației procesual-penale și în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală și care coroborează între ele, ce confirmă vinovăția lui Bejenar Elena în comiterea infracțiunilor și Iovcev Laura incriminate, probe ce au fost apreciate eronat de instanța de apel;

- instanța de apel nu a respectat în deplină măsură prevederile normelor prevăzute de art. 101 alin. (1), 394 alin. (1) pct. 1), 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală, prin ce s-au comis erori de drept, or nepronunțarea asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului apelului.

7.2. Avocatul Druță Boris în numele inculpatei Bejenar Elena, care indică temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10), 13), 14) Cod de procedură penală, art. 6 §1 CEDO, solicită casrea sentinței primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri, de achitare a lui Bejenar Elena de sub învinuirea înaintată în baza art. 42 alin. (5), 46, 190 alin. (5) Cod penal.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde;

- s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;

- faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită;

- a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului;

- Curtea Constituțională a recunoscut neconstituțională prevederea legii aplicate în cauza respectivă;

- instanțele de judecată au ignorat principiul individualizării faptelor inculpatelor, nefiind luat în calcul că nu a o fost stabilită o perioadă concretă în care Bejenar Elena e învinuită că a comis infracțiunea imputată, precum și sumele însușite de Iovcev Laura;

- instanțele au ignorat principiul individualizării pedepsei, or inculpatele nu au activat împreună la contabilitatea companiei SRL „Chișinău-Gaz”;

- infracțiunea care i se incriminează lui Bejenar Elena ține de infracțiunile economice, volumul căreia este determinat de suma exact confirmată a prejudiciului, care determină calificarea, așa cum prevede art. 126 Cod penal. Pentru aceasta, atât organul de urmărire penală, prima instanță, reieșind din principiul egalității armelor, stipulate de CEDO) erau obligate să efectueze toate modalitățile de acumulare a probelor legale. Să nu-și întemeieze condamnarea pe acțiunile civile prezentate la materialele dosarului;

- prima instanță, și instanța de apel au ignorat cerințele art.219-223 din Codul de procedură penală, or atunci când probele la acțiunea civilă sunt neîntemeiate, neconcrete, neconfirmate, instanța poate doar a admite acțiunea civilă;

- în decizie se menționează că Bejenar Elena a pricinuit pierderi materiale așa ziselor părți vătămate împreună cu „alte persoane de încredere” a specifica cine sunt acele persoane și așa zisele părți vătămate, care au încălcat legea și au inițiat achitarea consumului de gaz, evitând ordinea stabilită, de a merge cu bonul la bancă;

- în instanța de judecată toate părțile vătămate au afirmat că nu au cunoscut-o anterior pe Bejenar Elena, nu i-au transmis careva mijloace bănești, decât doar unor persoane terțe, care nu au fost identificate și nu s-a stabilit vreo legătură cauzală între Bejenar Elena și aceștia;

- părțile vătămate în instanță, la întrebările de ce nu mergeau să achite bonurile pentru consumul de gaze la bancă, au răspuns că recurgeau la procedura, propusă de alte persoane, care ar fi fost reprezentate de o firmă rusească ce acordă facilități de achitare. Aceste persoane (părți pătimașe) conștient au mers la încălcarea gravă a legii;

- organul de urmărire penală nu a clarificat și nu a identificat toate persoanele vinovate de comiterea încălcărilor din rândul colaboratorilor SRL „Chișinău-Gaz” și a unit toate neajunsurile financiare cauzate părților pătimate în sarcina lui Bejenar Elena și Iovcev Laura;

- atât Bejenar Elena cât și Iovcev Laura sunt condamnate pentru cauzarea daunei în proporții deosebit de mari. dar atât în rechizitoriu, în sentință și în decizie, toate sumele imputate lor sunt presupuneri, aproximative și neclare, iar la acțiunile civile înainte nu sunt anexate probe (facturi, conturi la concret), iar conținutul lor este unul și același;

- instanțele au ignorat cu desăvârșire faptul că până în anul 2011, între SRL „Chișinău-Gaz” și compania Infosapr nu a existat contract de colaborare reciprocă, cu determinarea persoanelor responsabile în introducerea dalelor consumatorilor de gaze, persoane fizice. Instanțele un au determinat care din persoanele ce activau la aceste companii (circa 50 de colaboratori!) mai aveau acces la baza de date;

- urmează să fie luate în considerare declarațiile inculpatei Bejenar Elena, prin care se declară nevinovată și explică că nu a organizat comiterea infracțiunii imputate și că la baza de date IS Gaz, aveau acces încă cinci contabili ce activau în funcție, contabilul șef, care verifica zilnic și lunar datele de achitare de la consumatorii mari industriali și persoane fizice, iar în fișa de post în obligațiile de funcție nu era specificat că îndeplinea introducerea datelor de achitare a consumatorilor de gaze, majoritatea părților vătămate îi sunt necunoscute;

- reieșind din modificările legislației în vigoare, care în art. 64 Cod penal, s-a stipulat că unitatea convențională la pedeapsa cu amendă constituie din 07 noiembrie 2016, 50 de lei, iar suma care i se impută lui Bejenar Elena de 71098 și 1420 euro, nu se încadrează în proporțiile prevăzute la art. 190 alin. (5) Cod penal,

- nu s-a luat în calcul nici faptul că în conformitate cu Hotărârea Guvernului RM din 18.01.2019. salariul mediu pe economic îl constituie suma de 6 975 lei. În asemenea situație s-au ignorat cerințele din art. 10 Cod penal, față de care s-a expus Curtea Coinstituțională;

- sentința de condamnare a lui Bejenar Elena se întemeiază pe declarațiile persoanelor terțe, prin ce a fost încălcat dreptul acesteia la un proces echitabil garantat de art. 6§1 CEDO;

7.3. Avocatul Moraru Daniela în numele inculpatei Iovcev Laura, care indică temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală și art. 6 CEDO, solicită casarea parțială a deciziei instanței de apel și a sentinței prime instanțe, cu dispunerea achitării inculpatei Iovcev Laura de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), 46, 190 alin. (5) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, cu menținerea în rest a deciziei instanței de apel din 25 februarie 2019.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate de avocat, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței de apel și nu au fost întrunite elementele infracțiunii;

- instanța de apel superficial a examinat cauza penală, nu au fost audiați în instanța de apel toate părțile vătămate, martorii acuzării, instanța de apel a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția și incorect au stabilit vinovăția lui Iovcev Laura în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), 46, 190 alin. (5) Cod penal;

- simpla enumerare a probelor din dosar fără a da o argumentare coerentă, logică nu permite recunoașterea vinovăției lui Iovcev Laura în săvârșirea infracțiunii imputate;

- instanța de apel a examinat fotocopiile ordinilor de plată (f.d. 55-57 fără a fi indicat volumul) nu au fost examinate originalele acestor ordine de plată. Astfel, în hotărârea CtEDO Georgios Papageorgiou versus Grecia Curtea a constatat că procedurile împotriva reclamantului nu au întrunit cerințele unui proces echitabil pe motiv că, în pofida numeroaselor cereri ale reclamantului, probe esențiale nu au fost prezentate în mod adecvat și discutate în cadrul procesului în prezența reclamantului;

- probele reflectate în decizie, în temeiul cărora instanța de apel a constatat vinovăția inculpatei Iovcev Laura în comiterea infracțiunii de escrocherie nu demonstrează vinovăția acesteia în circumstanțele descrise în rechizitoriu;

- din declarațiile părților vătămate rezultă că doar Golban Fedosia a declarat că banii care au fost transmiși lui Macari Elena au fost transmiși lui Iovcev Laura, astfel, doar indirect se poate presupune că 25530 lei au fost transmiși de la Macari Elena lui Iovcev Laura;

- urmează a fi apreciate critic declarațiile martorului Sopivnic Anatolie, care nu a fost audiat în instanța de apel, dar a declarat în prima instanță că sumele de la Vșicov Maria, Moisei Ecaterina, Chiriac Vasile, Panaghiu Liubovi, Orjehovschi, au fost transmise lui Iovcev Laura;

- învinuirea adusă că Iovcev Laura că a acționat în cadrul unui grup criminal organizat este lipsită de logică și motivație legală, or nu a existat o reuniune stabilă între Iovcev Laura și Bejenar Elena, care ar fi pus la cale săvârșirea infracțiunii incriminate;

- în procedura de examinare a apelului care a examinat cauza conform modului de examinare în prima instanță, instanța de apel urma să audieze toate persoanele audiate în prima instanță;

- instanța de apel nu a acordat deplină deficiență prevederilor legale și a constatat vinovăția lui Iovcev Laura bazându-se preponderent pe probele cercetate de prima instanță, cărora li s-a dat citire, însă instanța de apel nu a audiat nemijlocit martorii acuzării, a căror declarații au influențat direct soluționarea cauzei;

- învinuirea formulată lui Iovcev Laura, care a și fost condamnată în baza art. 42 alin. (5), 46, 190 alin. (5) Cod penal, este o acuzație imprecisă, formulată la general, ce constituie în sine o încălcare esențială a art. 6 CEDO;

8. La recursul ordinar declarat de procuror, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință avocatul Druță Boris în numele inculpatei Bejenar Elena, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind neîntemeiat, or la materialele cauzei penale nu au fost administrate suficiente probe care să demonstreze vinovăția inculpatei Bejenar Elena în comiterea infracțiunilor incriminate, de către instanțele de judecată nefiind examinate toate chestiunile esențiale, motiv din care consideră că inculpata Bejenar Elena necesită să fie achitată.

9. Judecând recursurile ordinare în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acestea urmează a fi respinse ca inadmisibile din următoarele considerente.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, îl respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

9.1. Cu referire la recursul ordinar declarat de procuror:

La caz se reține, că potrivit textului recursului, procurorul invocă temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, sub aspectele că: *„instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice cu dispozitivul hotărârii și este expus neclar, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită”*.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că motivele și temeiurile invocate de recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei.

Astfel, ce ține de temeiul de recurs invocat de către procuror, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin prisma cazurilor specificate de recurent, Colegiul penal lărgit constată că acest temei nu este incident în speță, dat fiind faptul că, instanța de apel, la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și prin hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante invocate în apelul declarat de către procuror descrise și în pct. 2.1. a prezentei decizii, întemeindu-și soluția în baza probelor cercetate, verificate și reapreciate corect de instanța de apel prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, descrise și analizate în decizie, decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care își întemeiază soluția corectă de admitere a apelurilor declarate și de casare parțială a sentinței primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a lui Bejenar Elena și Iovcev Laura de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), 46, 196 alin. (4) Cod penal, din motiv că fapta inculpatelor nu întrunește elementele constitutive a infracțiunii, motivând că în speță nu au fost administrate suficiente probe care ar confirma latura obiectivă și anume legătura cauzală dintre prejudiciul cauzat prin infracțiune și acțiunile inculpatelor (f.d. 73-75, vol. XV), totodată acțiunea civilă înaintată de SRL „Chișinău-Gaz” a fost lăsată fără soluționare și a fost soluționată soarta corpurilor delictive – mijloacelor bănești, care au fost restituite părților civile în scopul recuperării prejudiciului cauzat prin infracțiune, în rest sentința a fost menținută, fără ca instanța de apel să admită omisiuni ce ar afecta legalitatea și corectitudinea deciziei contestate.

Mai mult, deși recurentul indică că instanța de apel a omis să se expună asupra tuturor motivelor invocate în apel, Colegiul penal lărgit verificând partea descriptivă a deciziei instanței de apel (f.d. 33-82, vol. XV, pct. 9) și conținutul cererii de apel înaintată de procuror (f.d. 55-60, vol. XI), rezultă că acesta a contestat sentința primei instanțe doar în partea soluției ce ține de corpurile delictelor, fără a invoca alte argumente cu referire la soluția primei instanțe în partea vinovăției, pedepsei, încadrării faptei sau a altor erori de fapt sau de drept, prin urmare, instanța de apel s-a expus pe toate chestiunile esențiale invocate în apelul declarat de procuror, iar criticile invocate de procuror că instanța de apel nu s-a expus pe motivele din apel se resping ca inadmisibile.

La fel, se reține din analiza textului recursului declarat (f.d. 103-104, vol. XV) că acesta, primordial, este întemeiat pe dezacordul cu aprecierea probelor de către instanțele ierarhic inferioare, precum și recurentul prin motivele invocate face o proprie analiză subiectivă a probelor apreciate de prima instanță și instanța de apel, argumentând că probele administrate de partea acuzării demonstrează vinovăția inculpatelor Bejenar Elena și Iovcev Laura în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), 46, 196 alin. (4) Cod penal, iar probele administrate de partea apărării nu combat acest lucru, în privința cărora Colegiul penal lărgit reține că nu pot fi acceptate, instanța de recurs ordinar nu poate da o nouă apreciere probelor administrate în speță, ce este de competența exclusivă a primei instanțe și a instanței de apel, iar instanța de recurs ca instanță ierarhic superioară, examinează cauza doar sub aspectul prezenței erorilor de drept comise de prima instanță și cea de apel la judecarea cauzei, care în cauza dată nu s-au identificat.

Totodată, deși în textul cererii de recurs procurorul indică și temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, acesta nu reflectă în cererea de recurs nici un argument în susținerea acestui temei de recurs.

9.2. Cu referire la recursurile ordinare declarate de avocatul Druță Boris în numele inculpatei Bejenar Elena și de avocatul Moraru Daniela în numele inculpatei Iovcev Laura:

Astfel, ce ține de temeiul de recurs invocat de recurenți, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin prisma cazurilor specificate de aceștia, Colegiul penal lărgit constată că acest temei nu este incident în speță, dat fiind faptul că, instanța de apel, la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și prin hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante invocate în apelurile declarate, descrise și în pct. 2.2. și 2.3. a prezentei decizii, întemeindu-și soluția în baza probelor cercetate de prima instanță, verificate și apreciate corect și de instanța de apel prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, descrise și analizate în decizia atacată (f.d. 35-82, vol. XV), decizia instanței de apel cuprinde

motivele pe care își întemeiază soluția corectă de menținere a sentinței primei instanțe de condamnare a inculpatelor Bejenar Elena în baza art. 42 alin. (3), 46, 190 alin. (5) Cod penal și Iovcev Laura în baza art. 42 alin. (5), 46, 190 alin. (5) Cod penal, or în speță instanțele ierarhic inferioare corect au constatat că au fost administrate suficiente probe care confirmă prezența elementelor infracțiunii incriminate în acțiunile inculpatelor Bejenar Elena și Iovcev Laura, fără ca instanța de apel să admită omisiuni ce ar afecta legalitatea și corectitudinea deciziei contestate, fiind respectat în speță dreptul inculpatelor la un proces echitabil garantat de art. 6 CEDO.

Totodată, având în vedere cele expuse supra, se resping ca inadmisibile și argumentele recurenților invocate prin prisma temeiului de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, că „*nu au fost întrunite elementele infracțiunii*”, deoarece se reține că din analiza sentinței primei instanțe și a deciziei instanței de apel, că ambele instanțe au constatat just în temeiul probelor administrate la urmărirea penală, cercetate de prima instanță, și verificate de instanța de apel, apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, că în acțiunile inculpatei Bejenar Elena se întrunesc elementele infracțiunii prevăzute art. 42 alin. (3), 46, 190 alin. (5) Cod penal, iar a inculpatei Iovcev Laura elementele infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), 46, 190 alin. (5) Cod penal, iar instanța de recurs ordinar nu a identificat nici un temei de a interveni în hotărârile judecătorești contestate, sub acest aspect.

De asemenea, ce ține de argumentele recurenților descrise în cererile de recurs și în pct. 7.2. și 7.3 a prezentei decizii, prin care aceștia își manifestă dezacordul cu aprecierea probelor de către instanțele de judecată, și anume a declarațiilor inculpatelor și a părților vătămate, a martorului Sopivnic Anatolie, Colegiul penal lărgit reține că nu pot fi acceptate, din considerentul că asemenea critici nu constituie temeiuri de recurs, reprezentând doar opinia subiectivă a recurentului, or, conform prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept esențiale comise de instanțele de fond și de apel.

Astfel, instanța de recurs ordinar nu poate da o nouă apreciere probelor administrate la speța dată, ce este de competența exclusivă a primei instanțe și a instanței de apel, iar instanța de recurs ca instanță ierarhic superioară, examinează cauza doar sub aspectul prezenței erorilor de drept comise de prima instanță și cea de apel la judecarea cauzei, ce în speță nu au fost identificate. Or, se atestă că atât prima instanță cât și instanța de apel au apreciat probele prin prisma cerințelor stipulate în art. 101 Cod de procedură penală, expunându-se în sentință și în decizia instanței de apel cu privire la motivele respingerii argumentelor părții apărării și

acceptării probelor prezentate de partea acuzării, respectând rigorile dictate de principiul contradictorialității stipulat în art. 24 Cod de procedură penală.

La fel, din conținutul recursurilor ordinare declarate, reiese că recurenții fac o proprie apreciere a probelor în temeiul cărora instanța de apel și-a întemeiat soluția, argumentându-și astfel propria versiune privind circumstanțele cauzei, susținând că în acțiunile inculpatelor Bejenar Elena și Iovcev Laura nu sunt prezente elementele infracțiunii incriminate, iar instanța de recurs ordinar la acest capitol invocă că nu poate fi acceptată această versiune, or contravine constatările corecte a instanței de apel în prezenta speță, prin care au fost respinse argumentele apelanților, concluzii ce au fost întemeiate just pe cumulul de probe descris și apreciat de instanța de apel în decizia sa.

Ce ține de argumentele invocate de avocatul Druță Boris în numele inculpatei Bejenar Elena, precum că: *„nu au fost individualizate acțiunile inculpatei Bejenar Elena, nu a fost reflectată perioada concretă de săvârșire a infracțiunilor, nu s-au identificat toate persoanele vinovate de comiterea încălcărilor din rândul colaboratorilor, iar prejudiciul calculat s-a întemeiat primordial pe acțiunile civile înaintate de părțile vătămate”*, Colegiul penal lărgit analizând partea descriptivă a sentinței primei instanțe (f.d. 1 verso-2, vol.XI), în care a fost constatată fapta comisă de inculpata Bejenar Elena, observă că este reflectată clar perioada comiterii infracțiunii, 2006-2011, în condițiile în care a fost săvârșită o infracțiune prelungită, fiind indicată clar care au fost acțiunile inculpatei Bejenar Elena, delimitate de acțiunile inculpatei Iovcev Laura, iar prima instanță just a reținut că prejudiciul cauzat părților vătămate prin înșelăciune se confirmă prin declarațiile acestora în coroborare cu declarațiile martorilor și înscrisurilor anexate la materialele cauzei penale, or atât părțile vătămate, cât și martorii au fost preveniți de răspundere penală pentru darea de declarații false, declarațiile fiind depuse sub jurământ, concluzia corectă este menținută în urma verificării materialelor cauzei și prin decizia instanței de apel, iar temeiuri de a interveni în decizia instanței de apel pe aceste aspecte, nu se atestă de instanța de recurs ordinar.

Totodată, deși avocatul Druță Boris în numele inculpatei Bejenar Elena, specifică și dezacordul cu individualizarea pedepsei stabilite inculpatelor în speță, ce cade sub incidența temeiului de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, Colegiul penal notează că critica menționată este neîntemeiată, or pedepsele stabilite inculpatelor Bejenar Elena de 9 ani închisoare și Iovcev Laura de 8 ani închisoare, sunt diferite, la aplicarea cărora a fost luat în considerare anume rolul fiecăreia la comiterea infracțiunii.

De asemenea, ce ține de temeiurile de recurs invocate de avocatul Druță Boris în numele inculpatei Bejenar Elena prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 13),

14) Cod de procedură penală, precum și criticile specificate în susținerea acestora, că „*reieșind din modificările legislației în vigoare, care în art. 64 Cod penal, s-a stipulat că unitatea convențională la pedeapsa cu amendă constituie din 07 noiembrie 2016, 50 de lei, iar suma care i se impută lui Bejenar Elena de 71098 și 1420 euro, nu se încadrează în proporțiile prevăzute la art. 190 alin. (5) Cod penal, nu s-a luat în calcul nici faptul că în conformitate cu Hotărârea Guvernului RM din 18.01.2019, salariul mediu pe economic îl constituie suma de 6 975 lei. În asemenea situație s-au ignorat cerințele din art. 10 Cod penal, față de care s-a expus Curtea Constituțională*”, Colegiul penal lărgit atestă că sunt inadmisibile, or reprezintă opinia subiectivă a recurentului întemeiată pe interpretarea eronată a circumstanțelor speței în coraport cu normele legale, or instanțele de judecată corect au constatat că prejudiciul cauzat de inculpata Bejenar Elena prin escrocherie, nu constituie sumele de bani de 71098 lei și 1420 euro ridicate ca corpuri delictive, dar suma totală reținută în fapta constatată este de 209920 lei. Totodată, se notează că prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 207 din 29.07.2016 (în vigoare 07.11.2016), a fost modificată modalitate de calculare a proporțiilor deosebit de mari, proporțiilor mari, daunelor considerabile și daune esențiale, fiind exclus ca criteriu unitatea convențională și inclus ca criteriu de calcul mărimea salariului mediu pe economie prognozat, stabilit prin hotărârea de Guvern **în vigoare la momentul săvârșirii faptei**. Astfel, în alin. (1¹) art. 126 Cod penal, după intrarea modificărilor menționate în vigoare, se prevede că se consideră proporții deosebit de mari valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern **în vigoare la momentul săvârșirii faptei**.

Totodată, se reține că prin Decizia Curții Costituționale nr. 2 din 19.01.2017, s-a declarat inadmisibilă sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a sintagmei „*în vigoare la momentul săvârșirii faptei*” din art. 126 alin. (1) și (1¹) Cod penal, în pct. 28, 29 s-a statuat că „*principiul aplicării legii penale mai favorabile (lex mitior) nu este incident rațiunii dispozițiilor Legii nr.207 din 29 iulie 2016, care au instituit cert modalitatea de calcul a proporțiilor în legea penală, și anume prin determinarea mărimii proporțiilor mari și deosebit de mari în funcție de mărimea salariului mediu lunar pe economie prognozat, stabilit anual prin hotărâre de Guvern, iar opțiunea legislativă de a lua în considerare salariul mediu lunar pe economie prognozat, stabilit prin hotărâre de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, la determinarea proporțiilor mari și deosebit de mari nu instituie pentru destinatarii legii penale un tratament diferențiat. Or, în situații*

identice sau comparabile este aplicabil același mecanism de calcul al proporțiilor mari și deosebit de mari”.

Astfel, instanța de recurs ordinar, având în vedere și constatările Curții Constituționale specificate supra, conchide că recurentul eronat notează că prejudiciul cauzat prin infracțiune urma a fi calculat în coraport cu mărimea salariului mediu pe economie prognozat stabilit prin Hotărâre de Guvern pentru anul 2019, or infracțiunea de escrocherie de săvârșirea căreia este învinuită inculpata Bejenar Elena a fost consumată în anul 2011, respectiv conform Hotărârii de Guvern Nr. 968 din 18.10.2010 s-a aprobat salariul mediu pe economie prognozat pentru anul 2011, în cuantum de 3300 lei.

Prin urmare, instanța de recurs ordinar subliniază că 40 de salarii medii pe economie pentru anul 2011 constituiau suma de 132000 lei, iar prejudiciul cauzat în urma săvârșirii infracțiunii de escrocherie de Bejenar Elena s-a stabilit ca fiind în mărime de 209920 lei și astfel se încadrează în proporțiile deosebit de mari, respectiv nu sunt întemeiate invocările recurentului pe aceste aspecte.

Cu referire la argumentele din recursul declarat de avocatul Moraru Daniela în numele inculpatei Iovcev Laura, precum că *„în instanța de apel nu au fost audiate toate părțile vătămate, martorii acuzării”*, Colegiul penal lărgit le respinge ca inadmisibile, or din materialele cauzei penale rezultă că în prezenta speță sentința primei instanțe în privința inculpatei Iovcev Laura este una de condamnare și nu de achitare, și astfel nu este obligatorie regula stipulată în art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, ce prevede obligativitatea audierii învinuitului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți.

Mai mult, Colegiul penal lărgit stabilește că instanța de apel a verificat prin citire (f.d. 47-49, vol. XIV) conform art. 414 alin. (2), (6) Cod de procedură penală, probele cercetate în prima instanță, și subsidiar în ședința instanței de apel au fost citate părțile vătămate, dar acestea nu s-au prezentat toate, iar conform procesului-verbal al ședinței de judecată din instanța de apel, rezultă că au fost audiate părțile vătămate care s-au prezentat în ședință - Orjehovschi Valentina, Chiriac Vasile, Jardan Efimia, Portean Eduard, Caminschii Dumitru, Golban Fedosia, reprezentantul părții vătămate, Minin Inga (f.d. 1-13, vol. XIV).

La fel, ce ține de alegația avocatului Moraru Daniela în numele inculpatei Iovcev Laura, că *„instanța de apel a examinat fotocopiile ordinelor de plată fără a indica volumul, și nu au fost examinate originalele acestor ordine de plată, contrar constatărilor CtEDO în cauza Georgios Papageorgiu vs Grecia”*, Colegiul penal lărgit constată că nu pot fi acceptate, or în decizia sa instanța de apel a enumerat și analizat probele cercetate în ședință delimitându-le pe compartimente, cu referire la volumul dosarului (f.d. 65-70, vol. XV). Totodată, instanța de recurs ordinar reține că în ședința de judecată a instanței de apel, la finisarea cercetării judecătorești, de

către partea apărării nu s-a solicitat examinarea altor probe decât cele solicitate de partea acuzării verificate prin citire în instanța de apel (f.d. 50, vol. XIV).

Astfel, Colegiul penal lărgit conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale pe aceste aspecte contestate și în prezentele recursuri, nu se identifică, or instanța de apel s-a expus în decizia sa detaliat și argumentat asupra fiecărei chestiuni esențiale invocate în apelurile declarate, iar motivarea din decizia acesteia, în virtutea corectitudinii ei și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs ordinar o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

10. În consecință, Colegiul penal lărgit nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurenți ce ar fi afectat hotărârile atacate sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, urmând a fi menținută, iar recursurile declarate urmează a fi respinse ca inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate.

11. Conducându-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Bradu Valentina, de către avocatul Druță Boris în numele inculpatei Bejenar Elena și de către avocatul Moraru Daniela în numele inculpatei Iovcev Laura, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2019, în cauza penală privindu-le pe **Bejenar Elena Xxxx, Iovcev Laura Xxxx** cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **05 decembrie 2019.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Ghervas Maria

Mardari Dumitru